

เข้าใจ - ไว้ใจ ในสิ่งที่กองทัพทำเพื่อประเทศชาติและประชาชน

งานด้านความมั่นคง ถึงแม้ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความมุ่งมั่น ทุ่มเท เสียสละ และอาจต้องเผชิญกับภัยอันตรายแล้ว การดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบัน ยังต้องพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็น และคำวิพากษ์วิจารณ์ หากแต่ความคิดเห็นเหล่านั้นควรอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ที่มุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ทั้งต่อตัวผู้ปฏิบัติ ประเทศชาติ และประชาชนเป็นส่วนรวม

ประเด็นที่กองทัพมักถูกตั้งคำถาม และนำไปวิพากษ์วิจารณ์ในหลายเรื่อง เช่น เรื่องงบประมาณ บทบาทผู้นำ การจัดหายุทธโปกรณ์ กองทัพกับการเมือง

สำหรับด้านงบประมาณหากมองย้อนดูสถิติของงบประมาณของกองทัพได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล ก็พบว่าตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ที่ประเทศไทยได้ประสบปัญหาด้านภาวะเศรษฐกิจ ทำให้งบประมาณของกองทัพที่ได้รับถูกตัดลดลงเป็นจำนวนมาก มีหลายโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพกำลังรบต้องถูกชะลอลง กองทัพเองก็เข้าใจและน้อมรับในความจำเป็นด้านการเงินของประเทศ

มีการกล่าวอ้างว่าหลังเหตุการณ์ปี ๔๙ กองทัพได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๕๐ แต่หากไปตรวจสอบตัวเลขงบประมาณที่กองทัพได้รับระหว่างปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ พบว่ามีสัดส่วนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๔ - ๗ ต่อปีเท่านั้น ซึ่งงบประมาณที่เพิ่มขึ้นถูกใช้เป็นงบบุคลากร ที่มีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นจากการปรับฐานเงินเดือนข้าราชการ รวมถึงงบส่งกำลังบำรุงโดยเฉพาะราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นตามกลไกของตลาดโลก นอกจากนี้งบประมาณที่เพิ่มขึ้นยังถูกใช้ไปในการฝึกศึกษาและพัฒนาบุคลากร ส่วนงบประมาณในการจัดหายุทธโปกรณ์ก็มีน้อยมาก

หากจะมองอย่างเป็นธรรมก็ต้องยอมรับว่างบของกองทัพได้ผ่านกระบวนการจัดสรร ผ่านการกลั่นกรอง และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ตามเหตุผลและความจำเป็น รวมถึงตามงบประมาณที่ประเทศมีอยู่

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากองทัพได้ทุ่มเททำงาน เพื่อประเทศชาติและประชาชนในหลายๆ เรื่อง ทั้งในเรื่อง การป้องกันรักษาอธิปไตย การพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชนจากภัยพิบัติทุกรูปแบบ งานด้านสังคมก็มีส่วนสนับสนุน เช่น การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การฝึกอบรมเยาวชนในโครงการต่างๆ งานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การสกัดกั้น

การตัดไม้ทำลายป่า การขุดลอกคูคลอง ทำนุบำรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ การพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อช่วยยุคความรุนแรง มิให้ขยายตัวออกไป

ส่วนการวิจารณ์ตามฤดูกาลที่มีอยู่เสมอ คือ โผการแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารที่มักจะบอกว่าการเมืองล้วงลูก มีการพาดพิงว่าผู้นำเหล่าทัพใกล้ชิดกับฝ่ายรัฐบาล มีการสืบทอดอำนาจให้กับคนของอดีตผู้นำเหล่าทัพ

ทั้งหลายเหล่านี้ทำให้กองทัพ และฝ่ายการเมืองต้องหาหนทางที่จะทำให้การแต่งตั้งโยกย้ายเป็นไปโดยชอบธรรม ทำให้ตั้งแต่ปี ๕๑ เป็นต้นมา การแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นการกลั่นกรอง ในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติ การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ ในหมวด ๓ การจัดระเบียบราชการทั่วไป มาตรา ๒๕ ที่ระบุว่า การพิจารณาแต่งตั้งนายทหารชั้นนายพลของสำนักงานปลัดกระทรวง และส่วนราชการ ในกองทัพไทยให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่ส่วนราชการนั้นแต่งตั้งขึ้น โดยประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ เป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหมเป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้ากรมเสมียนตราเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

โผทหารที่ผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการฯ เสนอไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ ถูว่าได้ผ่านกระบวนการคัดสรรอย่างเป็นระบบ ไม่ใช่ใครคนใดคนหนึ่งเป็นผู้กำหนด ที่สำคัญทั้งฝ่ายการเมืองและกองทัพก็มีส่วนร่วมกันในการแต่งตั้ง

เมื่อมีผู้บัญชาการเหล่าทัพ ก็เป็นธรรมดาที่เบอร์หนึ่งของกองทัพจะเป็นที่จับจ้องของทุกฝ่าย โดยเฉพาะกองทัพบกที่มีกำลังทหารมากกว่ากองทัพอื่น การแสดงความคิดเห็นของผู้บัญชาการทหารบกมักจะเป็นที่สนใจของสื่อมวลชน และในเกือบทุกเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคมไทยจะถูกนำมาสอบถามอยู่เสมอ ซึ่งไม่ว่าคำตอบนั้นจะเป็นอย่างไรก็จะถูกหยิบมาใช้เป็นประเด็นตามแต่ที่ผู้เขียนจะกำหนดทิศทาง

มีการนำความคิดเห็นของผู้บัญชาการทหารบก ไปใช้เป็นประโยชน์กับกลุ่มของตนทั้งในแง่ที่สนับสนุนและตำหนิติติงกองทัพ เช่น ผู้บัญชาการทหารบกแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ชายแดน บางฝ่ายก็บอกว่าไม่สมควรมีความคิดเห็นเพราะว่า ไปกดดันนโยบายด้านต่างประเทศของรัฐบาล บางฝ่ายก็สนับสนุนให้กองทัพใช้กำลังทหารเข้าแก้ปัญหา บางฝ่ายก็เห็นใจกองทัพเพราะ ต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ระหว่างการเมืองของสองประเทศ

การที่ผู้บัญชาการทหารบกแสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ชายแดน ถือว่าเป็นการให้ข้อมูลด้านความมั่นคงภายใต้ความรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งกองทัพบกก็เป็นหน่วยงานด้านความมั่นคง การที่จะให้ข้อมูลด้านความมั่นคงถือว่าเป็นเรื่องปกติ

ยิ่งไปกว่านั้นมีการกล่าวหาว่าผู้บัญชาการทหารบกใช้อำนาจสั่งปิดเว็บไซต์ซึ่งไม่เป็นความจริง และไม่เป็นธรรมต่อผู้ที่ถูกกล่าวหา มีมุมมองสองด้านต่อการที่เว็บไซต์บางเว็บไซต์ถูกปิดนั้น ด้านแรกเว็บไซต์ดังกล่าวมีการเผยแพร่ข้อความ รูปภาพที่ผิดกฎหมาย อีกด้านหนึ่งส่วนราชการที่เข้าดำเนินการต่อเว็บไซต์ที่กระทำผิดกฎหมายคือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงไอซีที

กองทัพบกไม่มีอำนาจที่จะไปสั่งปิดเว็บไซต์ใดๆ ทำได้แค่แจ้งข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับไปพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามพยานหลักฐานที่ปรากฏ

อีกเรื่องหนึ่งที่ทุกคนมักจะเข้าใจผิดว่า กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร(กอ.รมน.) เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายทหารเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว กอ.รมน. มีองค์ประกอบทั้งข้าราชการ พลเรือน ตำรวจ ทหาร ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีนายกรัฐมนตรีเป็น ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร(ผอ.รมน.) ผู้บัญชาการทหารบกเป็น รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร(รอง ผอ.รมน.) นอกจากนี้ยังมีการอ้างว่าผู้บัญชาการทหารบกเตรียมเสนอให้ยกระดับกอ.รมน. เป็นหน่วยงานระดับ

กระทรวง ทบวง โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาวางแผนและเป็นการเห็นชอบร่วมกันระหว่างผู้บัญชาการทหารบกกับนายกรัฐมนตรี

เรื่องที่วิจารณ์กันนี้มีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง กล่าวคือแนวความคิดในการปรับโครงสร้าง หรือยกระดับ กอ.รมน. เป็นผลมาจากการประชุมเพื่อแถลงผลการดำเนินงานรอบ ๖ เดือนของ กอ.รมน. โดยนายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายว่า ปัจจุบันประเทศไทยประสบกับปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ทำให้มิติการปฏิบัติงานยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น กอ.รมน. น่าจะมีการปรับโครงสร้างหรือยกระดับ เพื่อให้สามารถรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ ทั้งนี้ได้มอบให้ทำการศึกษาค้นหาแนวทางความเป็นไปได้โดยการหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคง พร้อมการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากนักวิชาการ

ขณะนี้ กอ.รมน. อยู่ระหว่างการเตรียมที่จะจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และอาจต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ทั้งนี้ยังอยู่แค่ขั้นการเตรียมการศึกษาความเป็นไปได้เท่านั้น และหากผู้บัญชาการทหารบกจะมีแนวความคิด ที่สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวก็ไม่ใช้เรื่องแปลก เพราะเป็นการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งการปรับโครงสร้างดังกล่าว จะต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาจากรัฐสภาเพื่อเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบต่อไป

ถึงแม้กองทัพจะไม่สามารถเปลี่ยนทัศนคติข้อมูลต่างๆ แต่ทุกเรื่องทุกสิ่งที กองทัพได้ชี้แจงให้สังคมได้รับทราบอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง และอีกทั้งกองทัพเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความมั่นคง มีทักษะ มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีความชำนาญในงานด้านความมั่นคงของประเทศโดยตรงและต่อเนื่อง การตัดสินใจหรือการดำเนินการทุกอย่างของกองทัพได้ผ่านกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายระเบียบยึดหลักกฎหมาย และธรรมาภิบาล จึงขอให้ไว้วางใจในการทำงานของกองทัพ ทั้งนี้กองทัพได้พยายามทำในทุกๆ สิ่งที่อยู่ในขีดความสามารถ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน

ดังนั้นการวิจารณ์ในแง่ลบต่างๆ หากเป็น “แบบตีเพื่อก่อ” ผู้ถูกวิจารณ์ก็คงน้อมรับ แต่ถ้าหากเป็นการวิจารณ์บนพื้นฐานของความอคติ สังคมไทยก็จะต้องให้ความเป็นธรรมและกำลังใจกับผู้ปฏิบัติงานด้วย

_____ ศูนย์ประชาสัมพันธ์กองทัพบก